

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OSTRAVA

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován ESF a OPVK

VY_32_INOVACE_CJK43560BED

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu:

CZ.1.07/1.5.00/34.0883

Název projektu:

Rozvoj vzdělanosti

Číslo šablony:

III/2

Datum vytvoření:

13.2.2013

Autor:

Mgr. Karla Bedrlíková

Určeno pro předmět:

Český jazyk a literatura

Tematická oblast:

Světová literatura po roce 1945

Obor vzdělání:

Kosmetické služby(69-41-L/01),

4. ročník

Název výukového materiálu:

George Orwell – 1984

Popis využití:

**Výukový materiál s úkoly pro žáky
s využitím dataprojektoru,
notebooku a vlastní četby díla**

Čas:

20 minut

George Orwell

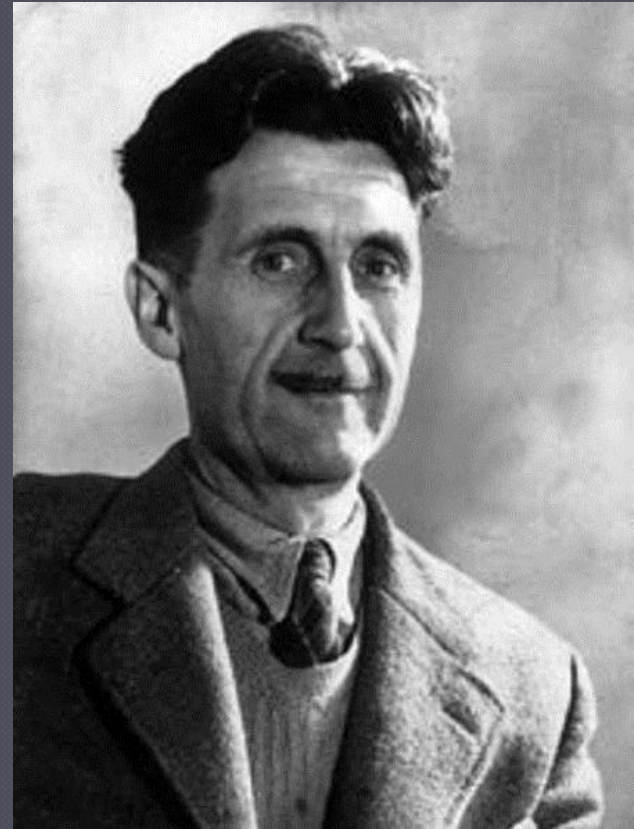
1984

George Orwell (1903-1950)

- ◉ vl. jménem Eric Arthur Blair
- ◉ narodil se v indické vesnici v rodině britského úředníka, s matkou a sestrou odjíždí do Londýna, kde pak studuje na střední škole Eton College
- ◉ nepokračoval ve studiích na univerzitě => odchází do Barmy (1922-1927 pracuje u britské policie)
- ◉ 1928-1930 žije ve velmi chudých poměrech v Paříži a Londýně
- ◉ 1933 vydává své první dílo pod pseudonymem Orwell (řeka v Souffolku, kde žili jeho rodiče)
- ◉ v třiceti pěti letech onemocněl tuberkulózou
- ◉ během II. světové války pracuje jako redaktor BBC

George Orwell

- je mistrem „sang-froid“, chladnokrevného odstupu, což dodává jeho dílu důvěryhodnost
- ? Úkol č. 1 - V komunistickém Československu byl na seznamu zakázaných autorů, dokázali byste vysvětlit proč?
- ? Úkol č. 2 - Přiřad'te G. Orwella k literárnímu žánru, objasněte ho.

Obr. č. 1

1984 – rozbor díla

- časopis Time zařadil román 1984 mezi **stovku nejvlivnějších knih o roku 1923**
- román byl publikován 8.6. 1949 v Londýně
- 1954 - televizní verze díla
1956 – filmová verze
- popisuje svět, v němž vládne **absolutní totalita**
- děj knihy se odehrává v jednom roce, v zemi, kde neplatí žádné psané zákony a není kam utéct
- jde o vylíčení diktatury, která vládne tak efektivně, že si lidé přestávají uvědomovat jiné možnosti, přestávají myslet
- ? Úkol č. 3 - Srovnejte román s dílem podobného zaměření.

- hl. hrdina – Winston Smith, který žije roku 1984 v Londýně ve fiktivní zemi Oceánii – ta vede střídavě válku se zeměmi Eurasií a Eastasií
- válka mezi mocnostmi je vedena proto, aby obyvatelé neměli čas přemýšlet, udržuje je ve strachu a odrazuje od emocí
- společnosti vládne Strana, cokoli proti kolektivnímu myšlení Strany je trestáno, lidská individualita se stává zločinem
- oficiální ideologie = Angsoc, její ústřední hesla zní:
Válka je mír.
Svoboda je otroctví.
Nevědomost je síla.

1984 – rozbor díla

- myšlenky proti straně = ideozločin, člověka může prozradit pouhý výraz tváře nebo mluvení ze spaní (děti udávají rodiče)
- obyvatelstvo Oceánie se rozděluje na členy Vnitřní strany (2 % obyvatelstva), členy Vnější strany, kteří pracují pro stát a vykonávají jeho vůli (13 % obyv., zde patří i Winston), zbytek tvoří proléti – jsou považováni za méněcenné

? Úkol č. 4 - Co vám nástin děje připomíná?

1984 – rozbor díla

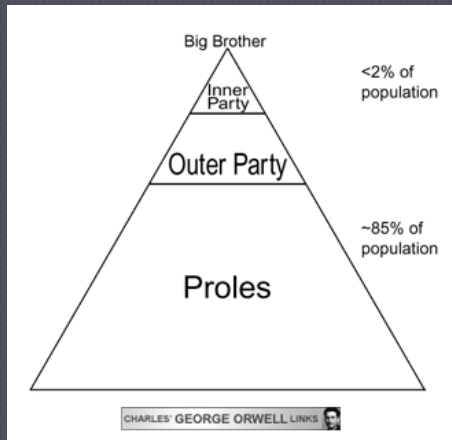
- ◉ Winston pracuje na **Ministerstvu pravdy** (manipulování minulosti, upravuje stará čísla novin, vaporizace = vymazání existence)
- ◉ Winston se nedokáže bránit myšlenkám na minulost, začíná pátrat, jaký byl život před nastolením diktatury Strany, začíná si psát deník
- ◉ zamiluje se do Julie – láska a sexuální touha je idozločin
- ◉ Winstonovi a Julii se dostává do rukou kniha odpůrce režimu Emanuela Goldsteina – v ní se W. dozví, jak celý systém funguje, ale nedozví se **PROČ** – právě tak **otázka zůstává nezodpovězena v celém románu**

Obr. č. 2

Obr. č. 3

Obr. č. 4

empire ^{by mind of us} ~~the~~ ^{was} ~~the~~ ^{di} ~~prent~~ ^{an enormous}
 midal structure of glittering white concrete, ~~scoring~~ ^{up}, terrace after
 terrace, three hundred metres into the air. ~~From~~
~~distance~~ From where Winston was standing it was just
 a to read, picked at on its white face in ~~delicate~~
 lettering, the three slogans of the Party:
 WAR IS PEACE
 FREEDOM IS SLAVERY
 IGNORANCE IS STRENGTH.
 The Ministry of Truth cautioned, it was said, three thousand
 above grand level, & even more magnificent below. ^{Mr. O'Brien}

CHARLES' GEORGE ORWELL LINKS

Obr. č. 5

1984 – rozbor díla

- ◉ Winston a Julie jsou zatčeni a odvedeni do cel Ministerstva lásky – W. po těžkém mučení prozradí vše – přeje si zemřít, ale nemá možnost
- ◉ cílem Strany není jeho poprava, ale jeho **úplné pokoření => chce po něm, aby upřímně miloval Velkého bratra**
- ◉ Winstona vyslýchá O`Brien (v místnosti 101) – jeho domnělý přítel, který mu dal citovanou knihu
- ◉ **?** Úkol č. 5 - Dokázali byste vysvětlit, proč je pro Stranu důležitější Winstonův „obrat“ než jeho smrt?

1984 – rozbor díla

- poté se vězeň ocitá na svobodě, je ale jiným člověkem – opět je zaměstnán na Ministerstvu pravdy, ideopolicie se už o něj nezajímá a jeho by nenapadlo proti něčemu protestovat
 - Winston se setkává s Julií, ale i ona ho zradila a je zcela podrobená, láska zmizela
 - Winston si uvědomuje, že Velkého bratra miluje a v tom okamžiku je zabit dozorcem z Ministerstva lásky
- ❓ Úkol č. 6 - Vysvětlete pojmy [newspeak](#), [doublethink](#).

Použitá literatura

- Orwell, George: 1984. Praha, Slovart 2007, 254 s.
- Prokop, Vladimír: Přehled světové literatury 20. století, Sokolov 2006.
- www.wikipedie.cz

- Obr č. 1 - <http://suite101.com/article/george-orwell-brief-bio-and-works-a48800>
- Obr č. 2 - <http://www.newspeakdictionary.com/go-movie.html>
- Obr č. 3 - <http://thebilzerianreport.com/this-is-1984-2/>
- Obr č. 4 - <http://www.netcharles.com/orwell/articles/1984-background-info.htm>
- Obr č. 5 - <http://www.netcharles.com/orwell/pics/1984/1984partyslogans.htm>

- Všechny obrázky byly staženy 13.2.2013